PRIFYSGOL ABERYSTWYTH UNIVERSITY

Adran Ystadau, Cyfleusterau a Phreswylfeydd

Polisi Anifeiliaid ar y Campws

Cyflwyniad

Mae'r ddogfen hon yn darparu arweiniad manwl ar bolisi a threfn Prifysgol Aberystwyth ar bresenoldeb anifeiliaid ar ei Hystad. Cyfrifoldeb yr Adran Ystadau, Cyfleusterau a Phreswylfeydd yw sicrhau cydymffurfiaeth â'r polisi hwn. Nod y polisi yw cynorthwyo i dynnu sylw myfyrwyr, staff ac ymwelwyr at y gwasanaethau a gynigir i gynorthwyo anifeiliaid sydd ar y Campws am resymau dilys ac i nodi'n glir o dan ba amgylchiadau y gellir dod ag anifeiliaid i Ystad y Brifysgol.

Polisi

Polisi'r Brifysgol (yn amodol ar eithriadau cyfyngedig) yw na chaniateir anifeiliaid ar eiddo'r Brifysgol, gan gynnwys llety preswyl, gweithleoedd, cerbydau, a thiroedd. Yn ogystal â hyn:

- Ni ddylid gadael anifeiliaid mewn cerbydau sydd wedi'u parcio ar y campws.
- Ni ddylid clymu anifeiliaid y tu allan i adeiladau.
- Ni chaniateir anifeiliaid ar ein meysydd chwarae na'n cyfleusterau chwaraeon.

Eithriadau

- Anifeiliaid (cŵn fel arfer) a ddefnyddir i ddarparu hyfforddiant i fyfyrwyr ar unrhyw gynllun gradd yn y Ganolfan Addysg Milfeddygaeth.

- Anifeiliaid cymorth i bobl anabl.

- Anifeiliaid cymorth ar gyfer iechyd a lles staff a/neu fyfyrwyr.

- Anifeiliaid cymorth sy'n ymgymryd â hyfforddiant cymeradwy.

- Anifeiliaid gwaith a gymeradwyir gan y Brifysgol;

- Anifeiliaid gwasanaeth argyfwng sydd ar ddyletswydd;
- Ymwelwyr sy'n cerdded ar y llwybrau cyhoeddus trwy dir y Brifysgol.
- Pobl sy'n ymweld â'r Brifysgol ar gyfer digwyddiadau fel Diwrnodau Agored, y Graddio ac ati.

Eithriadau o ran ymwelwyr

Gwerthfawrogir ei bod yn anodd iawn plismona polisi o'r fath mewn perthynas ag ymwelwyr ar y campws, ac felly bwriedir darparu arwyddion wedi'u gosod yn strategol a fydd yn eu hysbysu ynglŷn â'u cyfrifoldebau. Yn ogystal â hyn, bydd yr arwyddion yn cyfeirio'r perchnogion at y polisi hwn i gael gwybodaeth bellach. Ni fydd y Brifysgol yn darparu biniau gwastraff anifeiliaid fel arfer oherwydd disgwylir i'r perchnogion reoli hyn yn annibynnol, ac nid oes gan y Brifysgol adnoddau i wagio biniau o'r fath. Rhaid cadw cŵn ar dennyn bob amser ac ni chaniateir iddynt fynd i mewn i unrhyw adeiladau.

Anifail gwaith cymeradwy

Anifail sy'n darparu gwasanaethau eraill o fewn y Brifysgol megis Ci Defaid.

Y Ganolfan Addysg Milfeddygaeth

Bydd yr adran yn rheoli pob anifail sy'n cael eu dwyn i mewn i'w hadeiladau yn annibynnol, ond yn unol â'r polisi hwn.

- Byddant yn sicrhau, pan fyddant yn defnyddio anifeiliaid staff yr adran eu hunain ac yn dod â hwy i'r campws, bod cofnod yn cael ei gadw, a bod yr holl staff perthnasol yn cael eu hysbysu ac yn cytuno. Bydd hyn yn sicrhau bod unrhyw alergeddau neu ofnau sydd gan y staff yn cael eu hystyried.
- Bydd yr adran yn gyfrifol am unrhyw ddifrod i osodiadau a ffitiadau.
- Bydd unrhyw garthion anifeiliaid yn cael eu symud oddi ar safle'r Brifysgol i'w gwaredu.
- Dylai cŵn gael eu cadw ar dennyn bob amser tra byddant ar dir y Brifysgol.

Iechyd a Lles

Mae Prifysgol Aberystwyth yn cydnabod bod llawer o bobl yn profi manteision iechyd a lles trwy ryngweithio ag anifeiliaid. Byddwn yn cefnogi digwyddiadau megis Diwrnodau Anwesu Cŵn a drefnir gan Undeb y Myfyrwyr yn ystod cyfnodau'r arholiadau. Rhaid rhoi gwybod i'r Adran Ystadau, Cyfleusterau a Phreswylfeydd am unrhyw ddigwyddiadau ymlaen llaw.

Anifeiliaid Cymorth

Mae'r polisi hwn yn amlinellu'r trefniadau y mae'r Brifysgol yn eu gwneud i ddarparu amgylchedd croesawgar a diogel i anifeiliaid cymorth a'u perchnogion. Cyfrifoldeb y rheolwr llinell yw sicrhau bod staff a chanddynt anifeiliaid cymorth yn ymwybodol o'r

polisi hwn. Bydd y Gofrestrfa Academaidd yn sicrhau bod myfyrwyr yn ymwybodol o'r polisi hwn fel rhan o'r drefn derbyn myfyrwyr.

Ymdrin ag Anifeiliaid Cymorth a'u Perchnogion

Dylai staff, myfyrwyr ac ymwelwyr nodi bod anifeiliaid cymorth yn gweithio; maent yn cyflawni tasgau i gynorthwyo pobl anabl - ***ni*** ddylai pobl eraill eu trin fel anifeiliaid anwes.

- Peidiwch â galw, dychryn, tynnu sylw, bwydo, mwytho na chanmol yr anifail tra ei fod yn gweithio gan fod angen iddo ganolbwyntio ar ei berchennog. Trwy dynnu sylw'r anifail gallech beryglu'r perchennog ac/neu'r anifail.
- Peidiwch â thynnu sylw'r perchennog tra bo'r anifail yn gweithio.
- Peidiwch â gwahanu neu geisio gwahanu anifail cymorth oddi wrth y sawl sy'n defnyddio gwasanaeth yr anifail.

Diffiniad o Anifail Cymorth

At ddibenion y polisi hwn, diffinnir anifail cymorth (ci fel arfer) fel anifail sydd wedi cael ei hyfforddi'n benodol i gynorthwyo pobl a chanddynt anabledd. Bydd wedi cael ei gofrestru gyda *Assistance Dogs UK* (ADUK), neu gymdeithas gyfatebol mewn gwlad arall.

Mae ADUK yn cynnwys y sefydliadau canlynol:

- Canine Partners
- Assistance in Disability Dog AID
- Guide Dogs
- Dogs for Good
- Hearing Dogs for Deaf People
- Medical Detection Dogs
- Support Dogs
- The Seeing Dogs Alliance

Cynghrair wirfoddol o elusennau achrededig yn ymwneud â chŵn cymorth yw Assistance Dogs UK.

Mae pob elusen sy'n aelod o ADUK wedi pasio proses achredu sy'n cwmpasu eu gwaith i hyfforddi anifeiliaid yn ogystal â'u gwaith gweinyddol.

Mae pob anifail ADUK yn gwisgo siaced neu dennyn â logo ffurfiol er mwyn eu hadnabod, ac mae ganddynt lyfryn adnabod melyn oddi wrth un o aelod sefydliadau ADUK. Mae'r llyfr adnabod hwn yn cynnwys gwybodaeth am y perchennog a'r ci, a manylion am y sefydliad hyfforddi a hyfforddodd y ci a'i berchennog.

Mathau o Gŵn Cymorth

Cŵn tywys – cynorthwyo pobl sy’n ddall neu sydd â nam ar eu golwg.

Cŵn clywed – cynorthwyo pobl sy’n fyddar neu sydd â nam ar eu clyw.

Cŵn cymorth/Cŵn ar gyfer pobl sydd ag anabledd – sy’n darparu cymorth ar gyfer nifer o dasgau y gall eu perchnogion eu cael yn anodd, megis:

- Agor a chau drysau;
- Galw ambiwlans;
- Codi gwrthrychau;
- Cynorthwyo’r perchennog i wisgo a dadwisgo;
- Mynd gyda’u perchennog wrth gyflawni tasgau beunyddiol megis siopa;
- Gweithredu fel cynhaliad corfforol;
- Rhybuddio/hysbysu pan fo rhywbeth o’i le;
- Gweithredu botymau rheoli;
- Cynnau a diffodd goleuadau;
- Cario eitemau;
- Llwytho a dadlwytho peiriant golchi;
- Mynd i nôl y ffôn ac eitemau eraill.

Mae cŵn rhybudd ffitiau/cŵn canfod meddygol wedi’u hyfforddi i ymddwyn mewn modd penodol pan maent yn synhwyro y gallai eu perchennog fod ar fin cael ffit, a gallai hyn ymddangos fel camymddwyn i eraill.

Mae cŵn cymorth awtistiaeth wedi cael eu hyfforddi i ddiogelu eu perchnogion ac i fod yn gwmni iddynt, sy’n hybu annibyniaeth ac yn lleihau straen.

Anifeiliaid cymorth emosiynol neu anifeiliaid therapi

Mae ci therapi yn derm cyffredinol, ac mae’n cael ei ddefnyddio’n aml i ddisgrifio ci a ddefnyddir i gynorthwyo pobl mewn modd therapiwtig. Mae hyn yn cynnwys amrywiaeth eang o weithgareddau posibl gydag ystod eang o bobl a chleientiaid. Mae rhai anifeiliaid anwes yn cymryd rhan mewn rhaglenni ymweld, tra bo eraill yn cymryd rhan mewn gweithgareddau strwythuredig yn rhan o raglen neu ymarfer therapiwtig. Nid yw cŵn therapi yn y DU yn cael eu hystyried yn gŵn cymorth – mae hyn oherwydd bod cŵn cymorth yn cael eu hyfforddi i gyflawni tasgau penodol i gynorthwyo person anabl ac maent fel rheol wedi’u cymhwyso gan un o’r sefydliadau elusennol sydd wedi’u cofrestru’n aelodau o Assistance Dogs UK.

Mae gan gi cymorth ganiatâd cyfreithiol i fynd gyda’i gleient, perchennog, neu bartner, bob amser ac i bob man, o fewn y Deyrnas Unedig. Nid oes gan gi therapi yr un breintiau cyfreithiol.

Mae'r polisi hwn yn berthnasol i anifeiliaid cymorth cofrestredig yn unig. Bydd unrhyw geisiadau i gael anifail therapi neu anifail cymorth yn bresennol ar y campws yn destun trefniant ar wahân a phenodol. Os rhoddir caniatâd i gael anifail cymorth emosiynol neu anifail therapi mewn llety myfyrwyr, mae'n hanfodol bod y myfyriwr yn sicrhau bod yswiriant digonol yn ei le cyn symud i mewn. Bydd angen darparu copi o'r polisi yswiriant.

Cyfrifoldebau'r perchennog

Cyn dod i'r Brifysgol, rhaid i berchnogion anifeiliaid cymorth ofyn i'r Adran Ystadau, Cyfleusterau a Phreswylfeydd am ganiatâd i ddod â'u hanifail i safle'r Brifysgol. Bydd angen iddynt ddarparu gwybodaeth ynglŷn â'r anifail a'i dasgau/ddyletswyddau, a'i anghenion o ran lles.

Dylid sicrhau bod anifeiliaid cymorth yn hawdd i'w hadnabod bob amser trwy ddefnyddio'r coleri, siacedi, tenynnau neu harneisiau cofrestredig pan maent ar ddyletswydd.

Cyfrifoldeb y perchnogion yw sicrhau bod ganddynt yswiriant atebolrwydd llawn ar gyfer eu hanifeiliaid cymorth, a rhaid darparu copi dilys i'r Adran Ystadau, Cyfleusterau a Phreswylfeydd.

Dylai perchnogion anifeiliaid cymorth barchu'r cyfyngiadau mynediad a osodir gan y Brifysgol ar sail iechyd a diogelwch. Dylai perchnogion sicrhau nad yw anifeiliaid cymorth yn mynd i mewn i fannau preifat penodedig ar gyfer staff a myfyrwyr, megis ystafelloedd gwely a fflatiau mewn neuaddau preswyl, heb ganiatâd.

Cyfrifoldeb y perchennog yw atal a chywiro unrhyw gamymddygiad gan anifail cymorth. Dylai perchnogion sicrhau nad yw eu hanifeiliaid cymorth yn achosi unrhyw niwed neu anaf i eraill na difrod i eiddo'r Brifysgol. Dylai perchnogion sicrhau bod yr anifail yn ymddwyn mewn modd priodol bob amser i osgoi tarfu ar eraill.

Nid yw'n ofynnol i bobl sydd wedi'u cofrestru'n ddall lanhau ar ôl eu cŵn tywys ond disgwylir iddynt fod wedi derbyn yr hyfforddiant priodol i osgoi gwastraff cŵn ar y Campws.

Mae pobl sy'n defnyddio anifeiliaid cymorth yn rhannu'r cyfrifoldeb am lanhau gwastraff yr anifail, o fewn rheswm ac yn gydnaws â'u gallu. Dylai perchnogion ddefnyddio'r ardaloedd dynodedig a nodir gan y Brifysgol, gan sicrhau nad yw'r anifail yn baeddu'r adeiladau, y llwybrau na'r tir ar y Campws. Os digwydd i'r anifail faeddu y tu allan i'r ardaloedd dynodedig, dylai'r perchennog roi gwybod i'r Adran Ystadau, Cyfleusterau a Phreswylfeydd a fydd yn trefnu bod yr ardal yn cael ei glanhau'n drylwyr.

Cyfrifoldeb y perchennog yw gofalu am yr anifail. Dylai'r perchennog sicrhau bod yr anifail yn cael archwiliadau iechyd a brechiadau rheolaidd, a'i fod yn cyrraedd safon glendid boddhaol. Rhaid i berchnogion sicrhau bod anghenion yr anifail cymorth, o safbwynt bwyd, diod a thoiled, yn cael eu bodloni'n llwyr. Dylai perchnogion sicrhau bod cŵn cymorth yn cael eu cadw ar dennyn bob amser wrth gerdded o gwmpas y

Campws neu wedi'u harneisio'n ddiogel os byddant yn cael eu gadael heb oruchwyliaeth am gyfnodau byr.

Gofynnir i berchnogion anifeiliaid cymorth sy'n sâl, sydd ag iechyd gwael, neu sy'n eithriadol o fudr neu anniben fynd â'r anifail oddi ar safle'r Brifysgol.

Nid yw Prifysgol Aberystwyth yn gyfrifol am anifeiliaid cymorth sy'n mynd ar goll, mynd yn sâl, neu'n marw.

Y perchenogion sy'n gyfrifol am anghenion hyfforddi eu hanifeiliaid cymorth, fel bod modd iddynt gyflawni eu dyletswyddau yn gywir ac yn ddiogel.

Cyfrifoldeb y perchennog yw sicrhau bod ganddynt bolisi yswiriant digonol yn ei le.

Cyfrifoldebau ac ystyriaethau Prifysgol Aberystwyth

Pan fo anifeiliaid cymorth ar eiddo'r Brifysgol, bydd angen cytuno ar ganllawiau rhesymol sy'n benodol i'r safle gyda'r perchennog. Bydd y rhain yn cael eu llunio gan Gyfarwyddwr yr Adran Ystadau, Cyfleusterau a Phreswylfeydd ar y cyd â'r Penaethiaid Adran perthnasol (ar gyfer aelodau staff), a'r Gwasanaethau Cymorth i Fyfyrwyr (ar gyfer myfyrwyr) a defnyddiwr yr anifail cymorth, a byddant yn ymdrin â phwyntiau penodol, er enghraifft mynediad i ardaloedd agored cymunedol. Rhaid i'r sawl sy'n defnyddio anifeiliaid cymorth gydymffurfio ag amodau'r canllawiau hynny.

Bydd y Brifysgol yn ystyried darparu carthfannau a phowlenni dŵr ar gyfer anifeiliaid cymorth. Bydd yr Adran Ystadau, Cyfleusterau a Phreswylfeydd yn cynnal yr ardal hon mewn cyflwr sy'n sicrhau iechyd yr anifail a diogelwch y perchennog. Byddant hefyd yn darparu cyfleusterau i gael gwared ar wastraff (ar gyfer cŵn cymorth yn unig).

Byddai'r carthfannau yn cael eu cynllunio a'u hadeiladu yn unol â'r canllawiau a roddir yn BS8300-2:2018 (Buildings) a chanllawiau Guide Dogs ar ddarparu carthfannau ar gyfer cŵn tywys a chŵn cymorth eraill http://www.guidedogs.org.uk

Ymgyfarwyddo â'r campws fel rhan o raglen gyflwyno.

Pan fo gan fyfyriwr preswyl anifail cymorth, mae'r Swyddfa Llety yn gyfrifol am hysbysu'r myfyrwyr eraill yn y llety sy'n debygol o ddod i gysylltiad â'r anifail cymorth, a gofyn iddynt gadarnhau na fyddai presenoldeb yr anifail yn cael effaith andwyol arnynt.

Bydd y Gwasanaethau Cymorth i Fyfyrwyr yn cynghori myfyrwyr sydd ag anifeiliaid cymorth ac yn eu cyfeirio at y polisi hwn i sicrhau eu bod yn ymwybodol o'r cymorth a ddarperir gan y Brifysgol yn ogystal â'u hawliau a'u cyfrifoldebau. Bydd y

Gwasanaethau i Fyfyrwyr yn cysylltu ag adran academaidd a llety'r myfyriwr i sicrhau bod unrhyw addasiadau rhesymol sydd eu hangen wedi cael eu gwneud.

Bydd Cymorth i Fyfyrwyr ac Adnoddau Dynol yn gyfrifol am gysylltu â'r myfyriwr/aelod staff/darparwr yr anifail cymorth parthed hyfforddiant ar sut i ymdrin â chŵn cymorth.

Mae'r Brifysgol yn hapus i wrando ar awgrymiadau perchnogion anifeiliaid cymorth o ran sut y gellir gwella'r ddarpariaeth ar gyfer yr anifail cymorth.

Cwynion ynglŷn ag anifeiliaid ar y campws

Os bydd myfyriwr neu aelod o staff sydd ag anifail cymorth yn dymuno gwneud cwyn am y ffordd y cawsant hwy neu eu hanifail eu trin, neu os bydd myfyriwr neu aelod o staff yn dymuno gwneud cwyn neu fynegi pryder ynglŷn ag anifail ar y Campws, dylent roi gwybod i'r Adran Ystadau, Cyfleusterau a Phreswylfeydd trwy anfon e-bost at efastaff@aber.ac.uk neu, ar gyfer myfyrwyr sy'n byw yn llety'r brifysgol, at llety@aber.uk Bydd hyn yn cael ei godi gyda'r unigolyn a'i reolwr llinell/Pennaeth Adran/Gwasanaethau Cymorth i Fyfyrwyr. Gwneir pob ymdrech i ddatrys y mater yn anffurfiol gyda'r perchennog, gan gynnwys darparu cyfryngu priodol lle bo angen. Os na ellir datrys y mater yn anffurfiol, neu os na chydymffurfir â'r datrysiad anffurfiol, caiff y mater ei uwch-gyfeirio ac ymdrinnir ag ef naill ai trwy'r drefn disgyblu staff neu'r drefn disgyblu myfyrwyr.

Y peryglon a'r pryderon sy'n deillio o gael anifeiliaid ar safle'r Brifysgol yw:

- Adweithiau alergol a throsglwyddo afiechydon
- Gwrthwynebiadau crefyddol
- Swffobia (ffobia o anifeiliaid sy'n peri gofid neu drafferthion i unigolyn yn ei fywyd bob dydd)
- Perygl o lithro, baglu neu gwympo
- Gwastraff anifeiliaid
- Difrod i eiddo'r Brifysgol
- Achosi oedi wrth adael adeilad mewn argyfwng
- Anifeiliaid yn ymddwyn yn ymosodol

Mae'r Brifysgol yn cadw'r hawl i wrthod mynediad i unrhyw anifail os torrir y polisi hwn yn rheolaidd.

Os byddwch yn darganfod anifail (ac eithrio'r rhai yr ymdrinnir â hwy yn y pwyntiau uchod) yn unrhyw un o adeiladau, tiroedd neu gerbydau'r Brifysgol, hysbyswch –

Diogelwch y Safle ar 01970 622649 (x 2649 o ffôn mewnol) neu anfonwch e-bost at sitesecurity@aber.ac.uk

Yn achos ci neu lwynog strae, ni ddylid ceisio dal na ffrwyno'r anifail - arhoswch nes bod cymorth yn cyrraedd os gwelwch yn dda.
DS At ddiben y polisi hwn cyfeiriwyd at anifeiliaid fel 'anifeiliaid' ond mae'n debygol mai ci fydd hyn mewn llawer o achosion.

Diweddarwyd y polisi gyda chymorth AccessAble	Ionawr 2022
Adolygiad heb unrhyw ddiwygiadau	Ebrill 2024